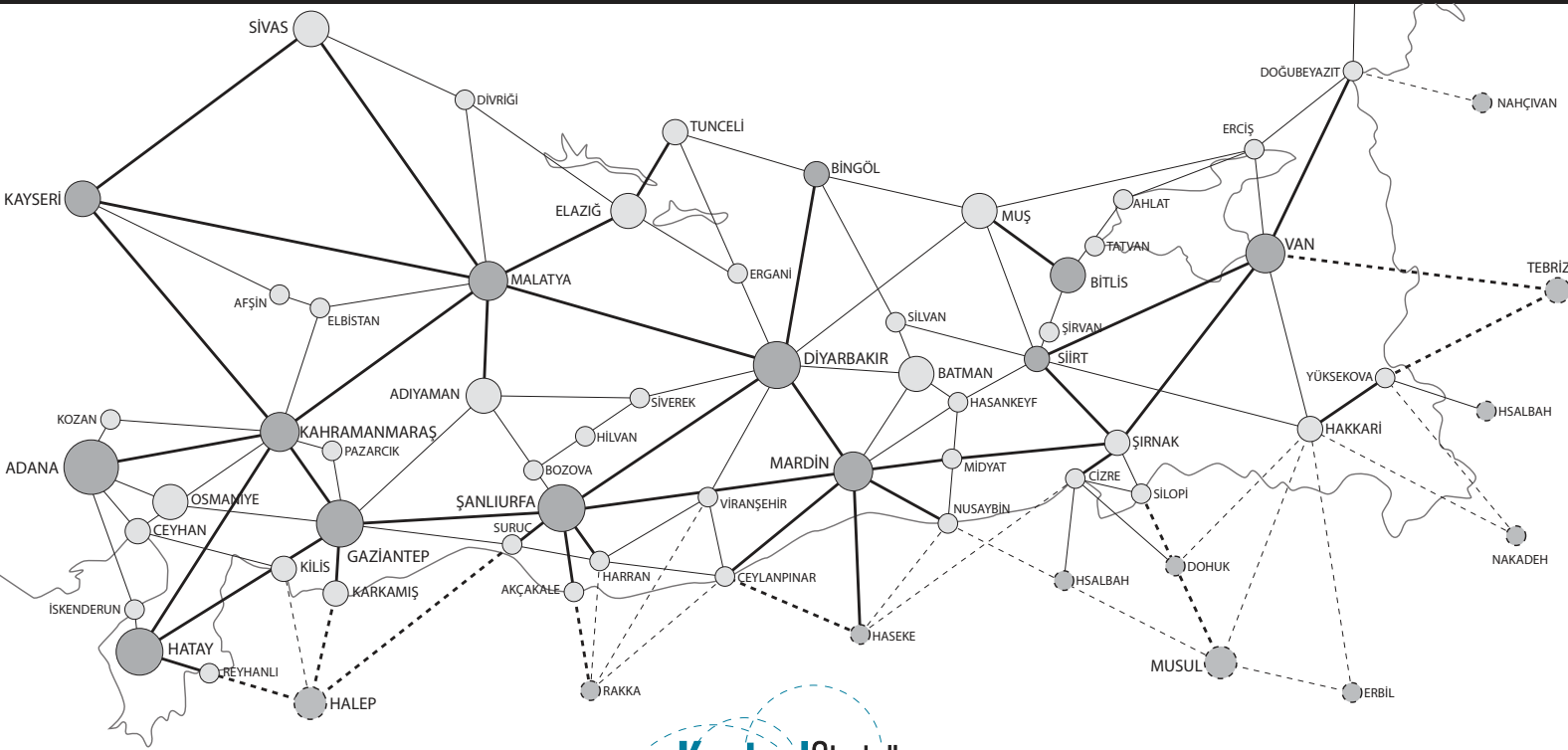

Paylaşan Kentler İçin 10 Temel İlke

- 1 Vizyon
- 2 Kentsel Ağ
- 3 Kültürel Birikim
- 4 Doğa
- 5 Ekonomi
- 6 Deneyim
- 7 Katılım
- 8 İşbirliği
- 9 Kaynak
- 10 Proje

KentselStrateji

Danışmanlık, proje geliştirme ltd. şti

Paylaşan Kentler

Paylaşan Kentler;

Paylaşan Kent yaklaşımı; özellikle küçük ve orta ölçekli Anadolu kentlerinin sınırlar ötesi kentlerle işbirlikleri kurma yoluyla bölgesel ağ kurma potansiyellerinin harekete geçirilmesiyle kentsel ve bölgesel kalkınmanın sağlanmasıdır.

Günümüzde kentlerin ortak sorunlarını çözebilmeleri için yerel, bölgesel ve küresel işbirlikleri kurgulayarak bilgi, birikim, bereket ve becerilerini paylaşmaları, ekonomik, kentsel ve toplumsal gelişimi hızlandırmaktadır. Kentler arası işbirlikleri yapılması ve ittifaklar kurulması, ekonomik gelişimin tetiklenmesinin yanında küresel ve ulusal düzeyde bölgeyi çekici hale getirerek rekabet gücünü arttıracak, aynı zamanda yerel demokrasilerin gelişmesi ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi sürecinde sorunların birlikte çözülmesini sağlayacaktır.

DPT tarafından hazırlanan Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Analizi çalışması; eğitim düzeyi, nüfus yoğunluğu, okuma yazma oranı, kentleşme oranı verilerini değerlendirerek kentleri gelişmişlik düzeylerine göre 5 grupta toplamaktadır.

Bu kapsamda, gelişmişlik düzeyi 4 ve 5 olan Anadolu kentlerinin gelişmişlik ve yaşam kalitesi değerlerinin en az 3. veya 2. düzeye yükseltilmesi, 'Paylaşan Kentler' programının öncelikli hedefi olmalıdır.

ÇEKÜL Vakfı ve Mardin, Denizli, Bitlis, Kahramanmaraş ve Şanlıurfa, kent yönetimleri tarafından katılımcı ortamlarda ortaklaşa hazırlanan 'Kentlerin Geleceği Yol Haritaları' özellikle bu coğrafyadaki kentlerin birbirleriyle birtakım değer ve potansiyelleri paylaşmalarını zorunlu hale getirmektedir. 'Paylaşan Kentler' yaklaşımının yaygınlaşması için örnek 'Yol Haritası' önemli bir rehber olacaktır.

'Paylaşan Kentler' yaklaşımı benimseyen kentlerin üç temel hedefi olan

- Mekan ve yaşam kalitesinin artırılması,
- Ekonomik kalkınmanın sağlanması,
- Kültürel ve doğal mirasımızın korunması

amacıyla kent yöneticileri bir araya gelerek '10 Temel İlke' çerçevesinde 'paylaşma' ortak kavramı altında strateji, program ve projeler geliştirmeli, geniş katılımlı ortamlarda halk ile paylaşım sağlanmalıdır. Bu kapsamda ilk aşamada;

'Paylaşan Kentler, Paylaşılan Fikirler'

'Paylaşan Kentler, Paylaşılan Değerler'

'Paylaşan Kentler, Paylaşılan Miras'

programları önerilmektedir.

Kentsel Ağlar;

Kentsel Ağ yaklaşımının temeli, 'ağ yapı' kavramına dayanmaktadır. Ağ yapılar, "işbirliği yapan kuruluşların arasındaki ilişkilerinden oluşan, bu ilişki ağı içinde kuruluşları birbirlerine ekleyen yapı" olarak tanımlanmaktadır.

Kentler arasındaki dengesiz kalkınmanın ortadan kaldırılması ve özellikle orta ölçekli kentlerin ekonomilerinin canlandırılması amacıyla kentlerin bölgesel ve uluslararası ittifaklar kurma, kaynaklarını birleştirme, birbirlerini tamamlayıcı fonksiyonları geliştirme, bu olanak ve hizmetleri paylaşmaları yaklaşımıdır.

Uzmanlaşmış kentler arasında ekonomik ya da kültürel gelişim amacıyla kurgulanabilecek kentsel ağlar; kamu projelerinin benzer kentler arasında dağılımı, esnek kaynak ve hizmet değişimi, bilgi ve deneyim transferi gibi amaçlarla kurgulanmaktadır.

Kentsel Ağ Türleri

İşbirliği Ağları: Fonksiyon ve organizasyon işbirliğinin görünürlüğe eriştiği, büyüklüğü ve üretkenliği ile yarışması veya ortak amaçlar geliştirmesi gereken, benzer biçimde uzmanlaşmış kentler ağı,

Uzmanlaşmış Ağlar: Birbirini beslemek için farklı alanlarda uzmanlaşmış kentleri bağlayan ağlar (bu tür ağlarda uzmanlaşma, kamu projelerinin benzer kentler arasında dağılımına da rehber olabilmektedir),

Hizmet Paylaşımı Ağları: Mal ve hizmet değişiminin esnek sistemi içerisinde birbirine bağlı kentler ağı,

Yarışan Kentler Ağı: Profillerini güçlendirerek rekabet üstünlüklerini artırmak için birlikte bağlanmış ortak çıkarları (ekonomik ve /veya kültürel) paylaşan kentler ağı gibidir.

HUB Kentler;

Bölgesel ağlar içinde ana ulaşım yolları, lojistik bağlantılar, bilgi, enerji, ürün hareketinin keşiştiği bölgesel bağlantı noktaları ve ekonomik odak niteliğindeki kentlerdir. İş gücü ve ekonomik aktiviteyi tetikleyen 'HUB Kentler', diğer kentlerle fiziksel, toplumsal ve enformatik bağlantılar kurmaktadır.

Fiziksel Bağlantılar: Stratejik olarak avantajlı bir konumda olan kentler, entegre ve güçlü ulaşım bağlantıları ile güçlenerek ticari terminallere dönüşme potansiyeline sahiptirler.

Toplumsal Bağlantılar: Coğrafi olarak farklı bölgeler, kültürel anlamda farklı sosyal dokular ve idare - yönetim alanlarının keşişiminde yer alan kentler, komşuları ile sosyal ve ekonomik bağlar kurmalıdırlar.

Enformormatik Bağlantılar: Bilgi akışının hızlı olduğu 'akıllı kentler', üniversiteler, teknoloji alanları, enstitüler, telekomünikasyon bağlantıları ya da bilgi merkezleri için bölgesel bir odak niteliğindedirler.

HUB Kentlerin gelişimlerinde; **akıllı büyüme stratejileri, planlama kararları, yerel iş gücü kapasitesi, ekonomik gelişim ve hizmet verme kapasitesi** konuları önemli rol oynamaktadır.

Vizyon

Kentler öncelikle içinde buldukları bölgenin vizyonunu paylaşmalı, bölgenin dengeli gelişimini amaçlayan 'Ortak Vizyon'u benimsemelidirler.

Kentlerin ortak vizyonu belirlenirken, bölge içindeki kentlerin sınır ötesi potansiyelleri değerlendirilmeli, ortak vizyonun bölge içindeki kentlerce benimsenmesi teşvik edilmelidir.

Vizyonun en önemli özelliği, ortak bir bakışı yansımasıdır. Bu nedenle ortak vizyon sürekli daha geniş çevrelerle paylaşılmalı, öneriler doğrultusunda revize edilmelidir. Böylece, taraflarca benimsenen 'Ortak Vizyon' oluşturulması sağlanabilir.

Ortak Vizyon, kentlerin gelecek vizyonlarının yanı sıra farklı kurumların görev ve sorumlulukları, kaynak, program ve proje işbirlikleri konularını da kapsamalıdır.

Sınırlar Ötesinde: Küresel ve ulusal ilişki sistemi içinde 'Stratejik Vizyon' tanımı yapılmalı,

Bölgesel Düzeyde: Bölge içindeki kentler arasında 'Bölgesel Vizyon' tanımlanmalı,

Kent Düzeyinde: Kentlerin geleceğini yönlendiren kurumlar arasında; 'Ortak Vizyon' üretilmeli ve kurumsal stratejik planlar bu doğrultuda hazırlanmalıdır.

Kurumlar Arasında: Kentlerin gelecekleri, kent yönetimlerinin kurumsal stratejik planlarında belirtilen

vizyon tanımları ile kısıtlı kalmamalıdır. Kurumsal vizyon, misyon, hedef ve stratejileri içeren 'Kurumsal Stratejik Planlar', bölge içindeki farklı kurumsal sorumluluklar ve görev paylaşımını da içeren kapsamlı dokümanlara dönüştürülmelidir.

Ortak Vizyon kapsamında; kurumlar arasında iletişimin güçlenmesi, ortak akıl, proje geliştirme, kaynak odaklı işbirlikleri kurma gibi yaklaşımların artması gerekmektedir.

Anadolu kentlerinde yapılan çalıştaylarda vizyon, geniş katılımlı ortamlarda tartışılarak, yukarıdan aşağı değil, aşağıdan yukarı yaklaşımlarla tanımlanmıştır.

Kahramanmaraş

Saklı değerlerin, bölgenin bereketi ile ekonomik değerlere dönüşüm sürecini iyi yöneten lider kent; Kahramanmaraş

Bitlis

Tarihi ve kültürel mirasıyla geleceğine şekil veren, bölgesi ile işbirliği içerisinde, güçlü bir kent.

Mardin

Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. yılında; kent ekonomik kalkınma düzeyinin ülkenin o günkü düzeyine ulaştığı, ekonomik getirinin tüm Mardinlilerce eşit paylaşıldığı, sahip olduğu doğal-tarihsel-kültürel değerler sayesinde tüm dünya vatandaşlarının bulunduğu bir Mardin.

Denizli

'Girişimci birikim ve başarının, bölgenin bereketi ile çeşitlendirildiği, sürdürülebilir dinamik bir kent'

Kentsel Ağ

Paylaşan Kentler, sınırlarının dışına çıkan, sahip olduğu değer ve potansiyelleri kentsel ağlar yoluyla paylaşarak bölgesel düzeyde gelişmeyi amaçlayan kentlerdir.

Farklı dinamiklerin ve birlikteliğin sağladığı avantajların bütünleştirilerek bölgesel bir güce dönüştürülmesi, bölge içinde yer alan kentlerin yararına sonuçlar yaratmaktadır. Kentlerin gelişim dinamikleri, kurdukları bölgesel ittifakların başarısı ile doğrudan orantılıdır.

Paylaşan Kentlerin farklı sektörler arasında işbirlikleri ve ortaklıklar kurgulamaları, hızla gelişen ve kriz durumlarında ayakta durabilmeyi başaran bütüncül bölge kent ekonomileri için çok önemlidir.

Çok çeşitli yollarla birbirine bağlanmış Anadolu kentlerinin oluşturduğu çok merkezli ağlar, bölge bütününde ekonomik etkinliklerin dağılımını, büyümesini ve güçlenmesini destekleyecektir. Yeni ağların tanımlanması ve bunların içinde kentlerin konumlandırılması bu dinamikleri mekânsal stratejiye çevirecek uzmanların etkin katılımını gerektirecektir.

Kentsel ağ sisteminin başarısı;

- Güçlü ulaşım bağlantıları,
- Altyapının genişletilmesi,
- Kurumsal ilişki sistemi,
- Bütünleşme araçlarının tanımlanması,
- Kıt kaynakların verimli kullanılmasına bağlıdır.

Ekonomik Gelişim Odaklı İşbirlikleri

Konum avantajı, ulaşım potansiyelleri ve merkezi politikaların da etkisiyle, Güneydoğu Anadolu ve Doğu Akdeniz Bölgesi kentlerinin Suriye, Orta Doğu ve Afrika kentleri ile sınır ötesi işbirliği kurma potansiyelleri çok yüksektir. Bu kapsamda, Şanlıurfa, Gaziantep ile Suriye arasında bölgeler arası işbirliği programları kurgulanmakta, ekonomik, sosyal, kültürel ve bilimsel işbirliğinin artırılması hedeflenmektedir.

“Bölgesel ilişki sistemi” ile birlikte, Halep ve Musul gibi “sınır ötesi kentlerle olan ilişki sistemi”, dışsal dinamikleri harekete geçirerek Mardin’in ekonomik, coğrafi ve kültürel gelişmesinin boyutlarını kuvvetlendirecektir.

Deneyim Transferi Odaklı İşbirlikleri

Anadolu kentleri arasında, Avrupa Birliği bilgi ve deneyim ağlarına erişen birçok kent bulunmaktadır. Eorocities bilgi ve deneyim ağına üye olan Şanlıurfa kentinin AB ile bilgi ve deneyim transferi sağlaması ve bir arada kaynak ve proje geliştirebilme potansiyeli bulunmaktadır.

Gaziantep ve Kahramanmaraş Sanayi ve Ticaret Odası, AB projeleri üretme ve uygulamadaki becerisi ile kent için çok önemli potansiyeller yaratmaktadır.

Kentsel Liderlik

Paylaşan kentlerin yönetilmesi sürecinde; bölge dinamiklerini ortaya çıkarma kabiliyetine sahip olan kentler, kentler arası paylaşım modelini yöneten, ‘lider kentler’ olarak ortaya çıkacaklardır.

Kentler uzman oldukları sektör ya da konularda liderlik görevini üstlenmeli ve kentsel liderliği paylaşmalıdırlar.

Kültürel Birikim

Anadolu kentleri benzer tarihsel süreçlerden geçmişler, sanat, mimari, kentleşme, gelenek-görenek, mutfak kültürü, efsaneler, müzik kültürü gibi konularda birbirlerinden yoğun olarak etkilenmişlerdir.

Anadolu kentlerinin tarihi ve kültürel mozağının iyi yönetimi; tarihi, kültürel, arkeolojik ve doğal değerlerin korunmasını, turizm kaynaklı ekonomik katma değer artmasını ve kentlerde kültür ve koruma bilincinin gelişmesini sağlayacaktır.

Benzer tarihsel süreçleri ve kültürü paylaşan kentlerin sahip oldukları değerler ve birikim 'ortak miras' olarak değerlendirilmelidir ve bölge içinde paylaşılmalıdır.

Şanlıurfa'nın 19. yy sonlarına kadar Halep kentine bağlı bir ilçe olması ve Şam ile birlikte üç kent arasındaki güçlü ticaret ilişkileri, üç kentin buluşturan ortak tarih ve kültürü bu güne taşımıştır. İlk yerleşimin ve tarımın başladığı Şanlıurfa, köklü tarihi ve geçmişi tüm dünya ile paylaşmalıdır.

Halfeti

Harran

Göbeklitepe

Germeçia

el sanatları

gelenek-görenekler

tarihi doku

Hasankeyf

türküler

el sanatları

mutfak kültürü

Midyat

Savur

Dara

Zeugma

surlar

Doğa

Kentler sahip oldukları doğal bereketi paylaşarak tarım ve turizm potansiyellerini artırma avantajına sahiptirler.

Doğal Bereket

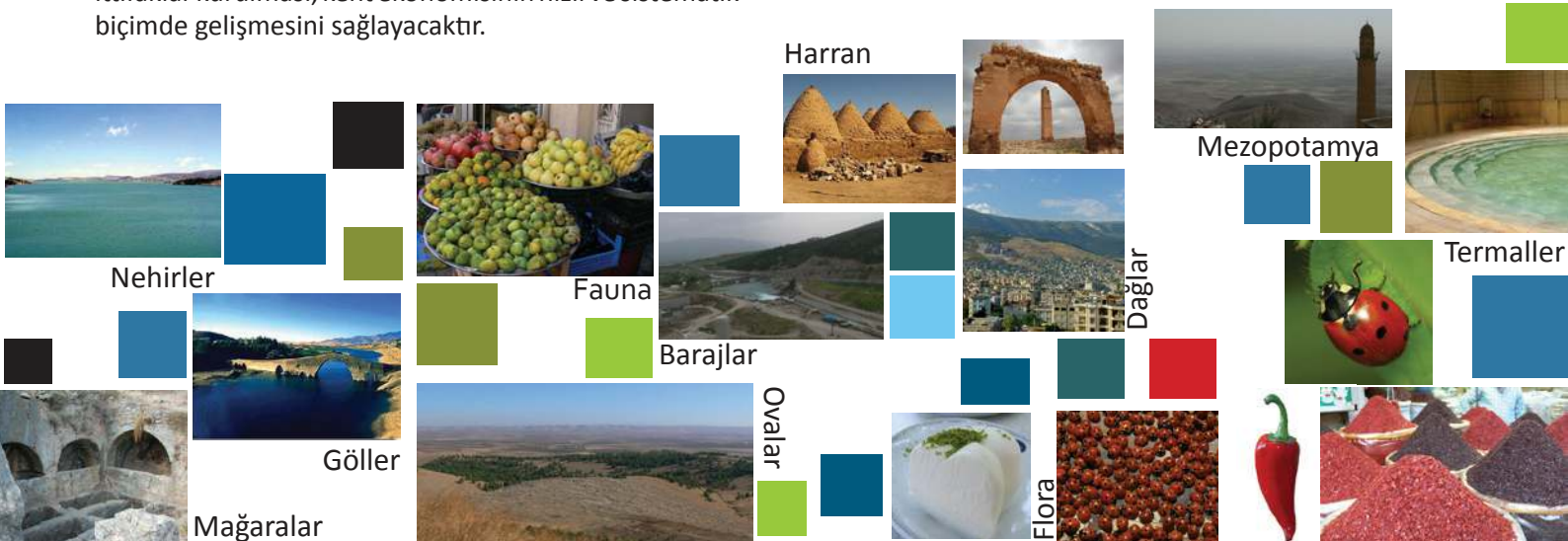
Paylaşan kentler, coğrafi yapıları ile gelen doğal bereketi bölgeleri ile paylaşmalıdırlar.

Doğal bereket, tarımsal ve hayvansal üretim potansiyeli ve verim olabildiği gibi, mağaralar, ovalar, platolar, göller, akarsular, ılıca ve termaller de olabilmektedir.

Anadolu kentlerinin mevcut potansiyellerinin belirlenmesi, bölge ve ülke içindeki ekonomik rollerinin tanımlanması, eğitim ve teşvik programları ile yerel ekonominin güçlendirilmesi ve bölgesel işbirlikleri - ittifaklar kurulması, kent ekonomisinin hızlı ve sistematik biçimde gelişmesini sağlayacaktır.

Harran, Ceylanpınar ve Viranşehir Ovaları gibi verimli tarım toprakları ve organik tarım potansiyeline sahip olan Şanlıurfa, GAP Projesi'nin de tarımsal başkenti niteliğindedir.

Özellikle tarımsal sanayi üretimi, tanıtım, ihracat, üretim kalitesi gibi konularda Güneydoğu Anadolu kentleri arasında görev paylaşimleri yapılmalıdır. Bu konuda GAP Projesi kentleri olan Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şırnak ve Şanlıurfa'ya önemli görevler düşmektedir.

Ekonomi

Paylaşan kentler sektörel çeşitlenmeyi artırırken, sektörler arasında uzmanlaşma ve çeşitlenme dengesini sağlamalıdır.

Uzmanlaşma

Kentlerin ekonomik becerileri tarihsel ve kültürel geçmişlerine göre şekillenmektedir. Kentlerin özelleşmiş oldukları ekonomik sektörlerin gelişimi tetiklenerek bölge içindeki kentler arasında sektörel dağılım yapılmalıdır. Sektörel uzmanlaşma ve işbirlikleri ile ekonomik becerilerin paylaşımı sağlanmalıdır.

Sektörel Çeşitlenme

Güneydoğu Anadolu Bölgesi kentlerinin Ortadoğu ile ticari ve kültürel ittifaklar kurmaları, **bölgenin ekonomik geleceğini değiştirecektir.**

Şanlıurfa'nın tarım, kültür ve tarih, Gaziantep'in sanayi, Mardin'in turizm sektörlerinde ön plana çıkmalarıyla bölge içindeki sektörel çeşitlenme ve uzmanlaşma dengesi kurulmalıdır.

Kaynak Yaratma

Kaynakların doğru ve etkin yönetimi amacıyla kentler arasında kaynak ve proje geliştirme becerileri geliştirilmelidir. Bölgenin ekonomik gelişiminin

sağlanması, işbirliği ve girişimciliğin artırılması için kentler arasında özelleşmiş olan ekonomik becerilerin paylaşımı desteklenmelidir.

Şanlıurfa'nın Avrupa Birliği fon ve hibelerinden yararlanma becerisi, Kahramanmaraş'ın proje üretme ve uygulama kapasitesi, Gaziantep'in ekonomik dinamizmi ve Mardin'in tarihi koruma becerisi ile kente kazandırdığı katma değer, bilgi ve deneyim transferi yoluyla kentler arasında paylaşılarak artırılmalıdır.

Şanlıurfa; Organize Sanayici ve İşadamları Derneği'nin girişimleri ile başlatılan OSB yatırımının AB fonları ile gerçekleşiyor olması, kentlinin organize olma ve proje geliştirme becerisini göstermektedir.

Mardin; tarihi dokunun korunması ve turizmin geliştirilmesi konusunda örnek alınması gereken bir koruma ve geliştirme becerisi göstermiştir.

Gaziantep; Sanayi sektöründeki başarısı ve Gaziantep'in ekonomik dinamizmi bölge kentlerinin potansiyelleri ile buluşmalıdır.

Kahramanmaraş; İnsan kaynağının geliştirilmesi ve finansal kaynak yaratılması amaçlarıyla uygulanmakta olan AB destekli eğitim projeleri, kurumlar ve kentliler arasında proje geliştirme becerisini göstermektedir.

Deneyim

Avrupa kentleri ile güçlü işbirlikleri kuran Anadolu kentlerinin bilgi ve deneyimlerini birbirleri ile paylaşmaları çok daha önemlidir.

Bilgi teknolojilerinin hızlı gelişimi, bilgiye erişimi kolaylaştırarak kentler arasında iletişim ağları kurulmasını sağlamıştır.

İletişim ağları; bilgi ve deneyim transferi, başarılı örneklerin paylaşılması, ekonomik aktivitelerin koordinasyonu ve kentler arasındaki sinerjinin artırılmasını amaçlarken, kentler arasında 'yarışmacı' tutum yerine 'paylaşımçı' tutum geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Dünya Kentsel Forumunda kabul edilen 'Dünya Kentleri Kampanyası'; hızla kentleşen dünyada daha akıllı büyüyen kentler için kentler arasında fikir paylaşımı ve işbirliğini esas almaktadır.

Anadolu kentlerinin Avrupa kentleri ile çeşitli işbirlikleri ve organizasyonlar aracılığıyla güçlü iletişim halinde olmaları çok önemlidir.

Fakat daha da önemlisi, benzer sorunlara sahip olan Anadolu kentleri arasında bilgi ve deneyim paylaşımı sağlanmasıdır. Bu amaçla bölge bazında ortak ofis kurularak kentler arasında bilgi paylaşımı ve koordinasyon sağlanmalı, tematik işbirlikleri kurulmalıdır.

Kalkınma Ajansları, kentler arası bilgi paylaşımını güçlendiren önemli yapılanmalardır. Bu amaçla, Bölgeler Arası Kalkınma Ajansları Birliği gibi yapılanmalar ile kentlerin deneyimleri hakkında bilgi sahibi olunabilir.

finansal kaynak

tarihi koruma

kapasite geliştirme

kültürel miras

ICOMOS

paylaşım

kaliteli çevre

deneyim transferi

uzmanlaşma

daha iyi eğitim

güçlü ekonomiler

diğer kalkınma ajansı

kümelene

güçlü ekonomiler

yenilikçi yaklaşımlar

sağlıklı kentler

Katılım

Paylaşan kentler yerel demokrasi ve katılımı hedef almalıdır. Kent önce kentli ile paylaşılmalıdır.

Sivil İnsiyatif

Aktörler arasında roller ve ilişkiler geliştirilirken en önemli konu, halkın kentsel süreçlere aktif olarak katılımının sağlanmasıdır. Yerel katılımın sağlanması için sivil örgütler ile paylaşım ortamları sağlanmalıdır.

Kentteki gelişmeler, mekânsal iyileştirmeler ve kamusal alanlar için işbirlikleri oluşturulmalı, sivil inisiyatifin planlama ve uygulama süreçlerine katılımı sağlanmalıdır. Kentin değerlerinin öncelikle kentli ile paylaşılması ve kent yönetimlerinin katılımcılığı benimsemeleri temel alınmalıdır.

Uzlaşma Yönetimi

Kentsel sorunların çözümünde geniş katımlı ortamlarda uzlaşma yönetimi yapılmalıdır. Uzlaşma yönetiminin bilgilendirme, bilinçlendirme, buluşma, beklenti, belirsizlik ve benimseme adımlarını kapsayan sürecin iyi yönetilmesi projelerin uygulama ve başarı şansını arttıracaktır.

Yerel Girişime ‘DESTEK’

Demokratik haklar, Ekonomik gelişim, Stratejik kararlar, Toplumsal gelişme, Eşitlik sağlanması ve Katılımcı planlama konularında yaşayanlara yani yerele DESTEK verilmesi kentlerin toplumsal, mekansal ve ekonomik gelişimi için en önemli başlangıç noktası olacaktır.

Yaşanabilir Kentler

Kentlilerin katılımcı ortamlarda kentlerini temsil etmelerini, kendilerini ‘kente ait hissetmeleri’ ve ‘benimsemelerine’ bağlıdır. Kentlerin halk tarafından benimsenmesi ise yaşam kalitesinin artırılması yoluyla gerçekleşebilecektir.

Bu nedenle, katılımın artırılması için kamusal alanların işlevinin artırılması, sosyal projeler geliştirilmesi, farkındalık ve kent bilinci yaratılması, eğitim, sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi yoluyla bireysel ve toplumsal katılımın artırılması sağlanmalıdır.

Kentsel Koalisyonlar

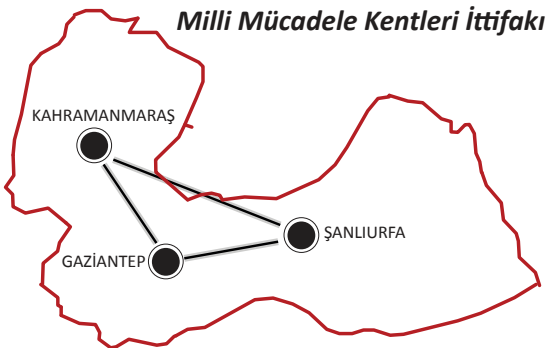
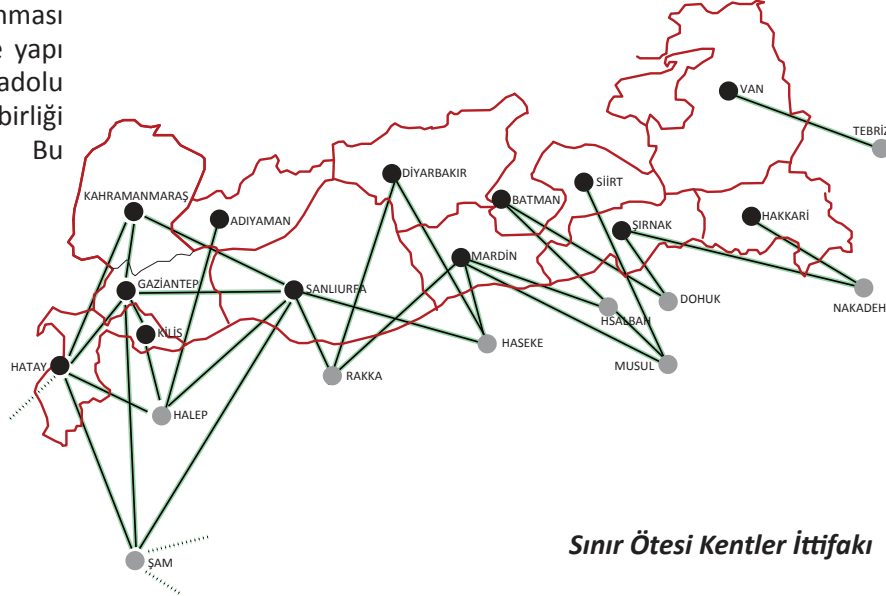
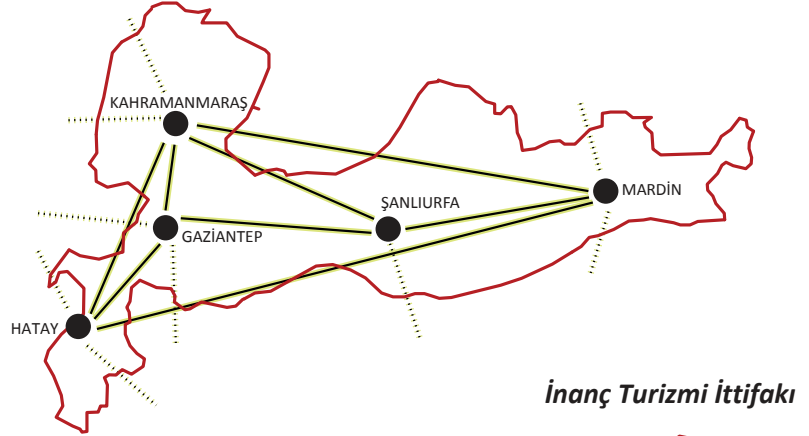
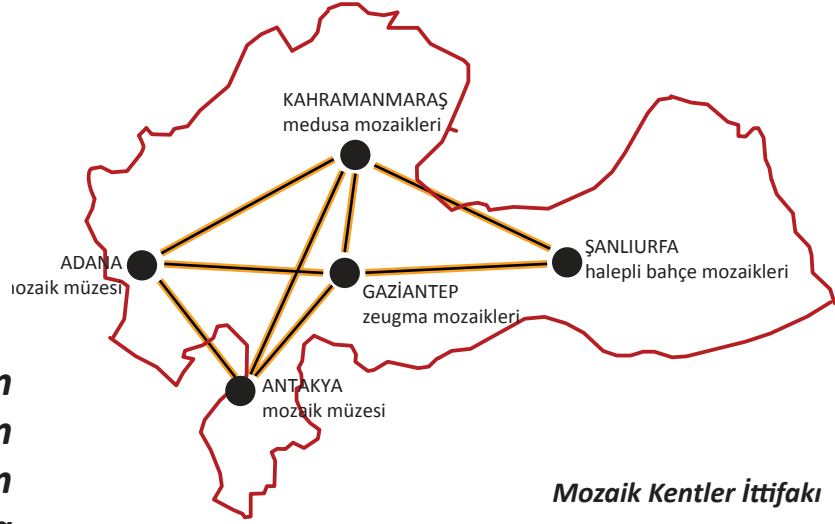
Kentsel problemlerin çözümünde kentsel koalisyonların kurulması teşvik edilmelidir. Yerel işbirliği, kamu-özel işbirliği gibi biçimlerde gelişebilecek bu koalisyonların en temelde dünya ile iletişimi sağlanmalı; internet ve medya üzerinden bilgi, deneyim ve politika paylaşımı sağlanması konusunda sivil topluma destek verilmelidir.

İşbirliği

Benzer kentsel sorunları paylaşan kentler arasında; sorunların çözülmesi, mekan ve yaşam kalitesinin artırılması amacıyla işbirlikleri kurgulanmalıdır.

İşbirlikleri; kentler arasındaki yerel kent yönetimleri, sivil toplum kuruluşları, çoktarafli kaynak ortaklıkları arasında kurgulanabilir. Kentler arasında kurgulanan işbirlikleri, kentteki kurum ve kuruluşların çalışma prensipleri, kanunlar, politikalar ve programları değiştirmeyi ve daha etkin olarak kullanmayı amaçlamalıdır. Aktörler arasında roller ve ilişkiler geliştirilirken en önemli konu, halk katılımının sağlanması olmalıdır.

Kentler ya da bölgeler arasında bilgi ve deneyim transferinin sağlanması, kaynakların entegre olarak kullanılması, değer artışı gibi olanaklar sağlanması için işbirlikleri kurgulanmalıdır. Yaşam kalitesi ve yapı kalitesinin oldukça düşük olduğu Güneydoğu Anadolu kentleri, Kalkınma Ajanslarının da katkısıyla işbirliği programları tasarlanmalı ve uygulanmalıdır. Bu kapsamda çeşitli işbirlikleri kurgulanabilir;

Kaynak

Paylaşan kentler, bölgesel ve uluslararası ittifaklar aracılığıyla kaynaklarını birleştirerek ortak değer artışı sağlamakta, böylece daha güçlü ekonomilere sahip olmaktadır.

Paylaşan kentlerin bölgesel, ulusal ve sınırlar ötesinde kurdukları ittifaklar, kentler arasında öncelikle ekonomik ilişkilerin güçlenmesini sağlamaktadır.

Proje Ortaklıkları

Proje bazında kamu - özel sektör ortaklıkları geliştirilmelidir. Finansal kaynak olarak, ulusal ya da uluslararası düzeydeki kamu ve özel sektör finans kuruluşları ya da organizasyonlardan destek sağlanmalıdır.

Ekonomik sektörler ve kentler arası özel ortaklıklar ya da kamu-özel ortaklıklarının yanı sıra, gelişme ortaklıkları, tanıtım ortaklıkları, stratejik ortaklıklar ve kaynak-odaklı ortaklıklar da kurgulanmalıdır.

Sağlık, eğitim ve altyapı gibi yaşam kalitesine ilişkin konularda yerel yönetimler ve sivil inisiyatifler arasında kentler arası işbirlikleri oluşturulmalıdır.

Kıt Kaynakların Etkin Kullanımı

Bölge içindeki farklı yerel kaynakların harekete geçirilmesi ve etkin kullanımı sağlanmalıdır. Bu amaçla, Merkezi bütçe ve ilçe belediyelerinin kaynakları dışında yeni kaynaklar bulunmalı, işbirlikleri ve paylaşım yoluyla yeni kaynaklar yaratılmalı, kıt kaynakların etkin yönetimi sağlanmalıdır.

.....
Şanlıurfa ve Diyarbakır kentlerinden oluşan Karacadağ Kalkınma Ajansı, Diyarbakır, Şanlıurfa, Gaziantep kentlerinde uygulanan Cazibe Merkezleri Programı gibi programların yanı sıra, sınır ötesi kentler ya da bölge kentleri ile kaynak odaklı işbirlikleri kurgulanmalı, uluslararası finans kuruluşları ya da organizasyonlardan destek sağlanmalıdır. Bu anlamda, Şanlıurfa ve Gaziantep kentlerinin Avrupa Birliği projelerine entegre olabilme becerileri, diğer kentlere örnek olmalıdır.
.....

Proje

'Paylaşan Kentler' yaklaşımını benimseyen kent yöneticileri bir araya gelerek '10 Temel İlke' çerçevesinde 'paylaşma' ortak kavramı altında strateji, program ve projeler geliştirmelidirler.

Paylaşılan Fikirler

'Paylaşan Kentler' yaklaşımı benimseyen kentler öncelikle üç program geliştirmelidirler. Birincisi, mekan ve yaşam kalitesinin artırılması için 'Paylaşan Kentler, Paylaşılan Fikirler' programıdır. Amaç, yerel, ulusal ve uluslararası tasarımcıları bir araya getirmek ve farklı fikirleri geniş katımlı ortamlarda tartışmaktır.

Paylaşılan Değerler

İkincisi ise ekonomik kalkınmanın sağlanması için 'Paylaşan Kentler, Paylaşılan Değerler' programıdır. Amaç, ekonomik kalkınmanın sağlanması için başta insan değerinin geliştirilmesi ve bölgenin bereketinin ekonomik değere dönüştürülmesinin sağlanmasıdır.

Paylaşılan Miras

Kültürel ve doğal mirasımızın korunmasına yönelik 'Paylaşan Kentler, Paylaşılan Miras' programı ise özellikle Anadolu coğrafyasındaki çeşitliliğin ve zenginliğin paylaşılmasını sağlayacaktır.

Paylaşan Kentler;
Paylaşılan Fikirler

Paylaşan Kentler;
Paylaşılan Değerler

Paylaşan Kentler;
Paylaşılan Miras